

Gryfów Śląski – ratusz oraz kamieniczki miejskie

Pośrodku rynku w Gryfowie Śląskim wznosi się ratusz zbudowany w 1525 roku w miejscu wcześniejszego z XIII wieku. Znalazły się w nim sale dla rady miejskiej, wagi, kramów kupieckich, winiarni. W 1688 roku odbudowana wcześniej wieża otrzymała miedziany hełm o dwóch prześwitach. W 1929 roku zastąpiono go obecnym żelbetowym zwieńczeniem. O dawnej świetności przykrytego dachem mansardowym ratusza świadczą detale architektoniczne. Warta uwagi jest kamienna tablica upamiętniająca wzniesienie wieży przez burmistrza Stendnera w 1621 roku. Na płaskorzeźbie widać herb miasta – rycerza w zbroi naprzeciwko gryfa stojącego na dwóch łapach. Nad płaskorzeźbą dwujęzyczny napis o fundacji wieży. Na północnej ścianie widnieje druga tablica z datą 1777 i inicjałami JGHB upamiętniająca przebudowę obiektu w stylu późnobarokowym, na sąsiedniej ścianie natomiast tablica z wyrytymi wizerunkami polskich żołnierzy w mundurach różnej armii, którzy walczyli w czasie II wojny światowej na całym świecie. Tablicę tę ufundowało społeczeństwo miasta i gminy Gryfów Śląski w październiku 1982 roku w hołdzie żołnierzom poległym za wolność Ojczyzny oraz kombatantom, którzy budowali władzę ludową.

Obok ratusza znajduje się fontanna z rzeźbą przedstawiającą bawiące się dzieci. Całość, czyli słup na którym oprócz dzieci są jeszcze wizerunki gryfa i Neptuna, wsparta jest na gryfach.

W rynku usytuowane są renesansowe kamieniczki. Do ciekawszych należy dom nr 4 zbudowany w 1593 roku, o czym informuje tablica wmurowana nad piękną kolumną z jońską głowicą i wspartych na niej półokrągłych łukach. Ładny, półokrągły portal zdobią między innymi tynkowe kwiaty i umieszczone w nim zdobne drzwi metalowe. Portal w znacznej części zasłania ustawiony tutaj kiosk. Obok jest kamienica nr 5 o pięknym szczycie. Dom nr 12 posiada portal oraz drzwi takie jak w budynku nr 4 i dodatkowo ciekawy, wklęsnięty, półokrągły szczyt. Ładny portal z datą 1603 ma budynek mieszczący „Karczmę Staropolską”, a oznaczony numerem 37.

Poza rynkiem ciekawy jest budynek przy ulicy Buczka 9 z 1698 roku, przebudowany w 1737, posiadający portal z datą budowy ujętą w gałązki roślinne oraz datą przebudowy umieszczoną poniżej poprzedniej. Sąsiedni budynek o numerze 10 z zewnątrz nie wyróżnia się niczym szczególnym, może tylko ażurową balustradą balkonową, wewnątrz jest jednak piękny. Całość wsparta na kolumnach z ozdobami gipsowymi o motywach roślinnych. Natomiast wyższe kondygnacje wsparte są na arkadach. Część pomieszczeń, tego zbudowanego w drugiej połowie XIX wieku budynku, posiada ładne gipsowe zdobienia na sufitach i wokół drzwi. Wrażenie robią duże lustra w złożonych ramach wkomponowane między okna. Na ulicy Sanatoryjnej 10 stoi dom o ładnie obramionych oknach z motywem roślinnym oraz datą 1733. Na szczycie umieszczono wazę i dwie rzeźby. Jest to gmach wzniesiony w XVII wieku, przebudowany w 1733 roku, a w 1974 poddany remontowi kapitalnemu, podczas którego częściowo zrekonstruowano krużganek.

Krzysztof Tęcza